

ගිණුම්කරණ ක්‍රියාවලිය - පියවර 04
(ගනුදෙනු සාරාංශ කිරීම)

රුක්මල් විජේකෝන්

ගිණුම්කරණ ක්‍රියාවලිය - පියවර 04 (ගනුදෙනු සාරාංශ කිරීම)

ශේෂ පිරික්සුම (The Trial Balance)

ශේෂ පිරික්සුම යනු යම් නිශ්චිත අවස්ථාවක ලෙජර ගිණුම් සියල්ලේම අවසාන ශේෂ දක්වමින් පිළියෙල කරනු ලබන ශේෂ ලැයිස්තුවකි. මෙය ගිණුමක් නොවේ. ශේෂ ලැයිස්තුවකි. ලෙජර් ගිණුම් වලට අදාළ හර ශේෂයන් හා බැර ශේෂයන් දැක්වීමට වෙනම තීර 2 ක් හා ගිණුමේ නම ලිවීමට විස්තර තීරුවක් ද සහිතව මෙය පිළියෙල කරන අතර අදාළ ගිණුම ඇත්තේ ලෙජරයේ කවර පිටුවේ ද යන්න දැක්වීමට "ලෙජර පිටුව" නමින් තීරුවක් ද ඇත. සරල ආකෘතියක් පහත දැක්වේ.

ශේෂ පිරික්සුම

දිනය	විස්තරය	ලෙ. පි.	හර	බැර
	වත්කම්		XXX	
	වියදම්		XXX	
	වගකීම්			XXX
	ආදායම්			XXX
	හිමිකම්			XXX
			XXX	XXX

ලෙජර් ගිණුම් පිළියෙල කරනුයේ ද්විත්ව සටහන් මූලධර්මය අනුව බැවින් ශේෂ පිරික්සුමක හර තීරුවේ එකතුව බැර තීරුවේ එකතුවට සමාන විය යුතුය. එසේ නොවුනහොත් ගිණුම් තැබීමේ වරදක් හෝ ශේෂ පිරික්සුම උපුටා ගැනීමේ දෝෂයක් ඇති බව හෙළි කරයි.

ශේෂ පිරික්සුමක අභිමතාර්ථ

(The Objectives of the Trial Balance)

1. ගිණුම්වල අංක ගණිතමය නිවැරදිතාවය තහවුරු කර ගැනීම.
2. අවසාන ගිණුම් සකස් කිරීමට හැකිවන පරිදි සාරාංශයක් පිළියෙල කිරීම.

ශේෂ පිරික්සුම සමාන විය යුතුය. සමාන නොවේනම් එයින් පැහැදිලි වන්නේ ලෙජර් ගිණුම්වල දෝෂයක් ඇති බවයි. එහෙත් ශේෂ පිරික්සුමක් සමාන වූ පමණින්ම ලෙජරයේ ඇතුළත් සටහන් 100% නිවැරදි යැයි නිගමනය කළ නොහැක. මෙයින් ගම්‍ය වන්නේ ලෙජරයේ වැරදි තිබුණ ද ශේෂ පිරික්සුම ඇතැම්විට එකඟ විය හැකි බවයි. එයට හේතුව ශේෂ පිරික්සුමෙන් අනාවරණය නොවන දෝෂ තිබිය හැක.

උදාහරණ

මහේෂ් 100,000/= ප්‍රාග්ධනය ලෙස යොදා 2019.01.01 දින ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කලා.

ඡන: 1 15,000/= බඩු අත්පිට ගත්තා.

ඡන: 2 7,000/= යන්ත්‍රයක් ගත්තා

ඡන: 3 ගෙවල් කුලී ගෙවීවා 700/=

ඡන: 4 **ණයට ගැණුම්**

සිල්වාගෙන් 15,000/=

පෙරේරාගෙන් 7,000/=

පාලගෙන් 8,000/=

ඡන: 6 විදුලිය ගෙවීවා 500/=

ඡන: 7 රකෂණ 300/=

ඡන: 8 අත්පිට විකුණුම් 2,000/=

ඡන: 9 **ණයට විකුණුම්**

අනුරට 2,000/=

සමන්ට 3,000/=

රංජිත්ට 2,000/=

ඡන: 10 **ආපසු යැවුම්**

සිල්වාට 1,500/=

පෙරේරාට 1,000/=

ඡන: 11 ගෙවල් කුලී ගෙවීවා 2,000/=

ඡන: 12 **ආපසු වැටුම්**

අනුර 500/=

සමන් 800/=

ඡන: 13 ලීබඩු ගත්තා 3,000/=

ඡන: 14 අත්පිට විකුණුම් 1,000/=

පහත දෑ පිලියෙල කරන්න.

1. උපයෝගී පොත් පිලියෙල කරන්න.
2. ලෙජරයේ ගිණුම් පිලියෙල කරන්න.
3. ශේෂ පිරිසූම පිලියෙල කරන්න.

උදාහරණ

සතිස්ගේ ව්‍යාපාරයේ 2019/12/31 දිනට පහත සඳහන් තොරතුරු සපයා ඇත.

ඉඩම් ගොඩනැගිලි	150,000/=
යන්ත්‍ර	60,000/=
ලීඩඩු	20,000/=
ණයගැතියෝ	5,000/=
බඩුතොගය	3,000/=
ණයහිමියෝ	4,000/=
උපචිත වියදම්	2,000/=
මුදල්	3,000/=
ජන: 1 අතිරේක ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම	25,000/=
ජන: 2 අත්පිට ගැණුම්	2,000/=
ජන: 3 <u>ණයට ගැණුම්</u>	
ප්‍රියන්තගෙන්	7,000/=
ජයන්තගෙන්	3,000/=
සුගත්ගෙන්	4,000/=
ජන: 4 ගෙවල් කුලී ගෙවීම්	1,000/=
ජන: 5 <u>ආපසු යැවීම්</u>	
ප්‍රියන්තට	500/=
ජයන්තට	700/=
සුගත්ට 400/=	
ජන: 6 අත්පිට විකුණුම්	1,000/=
ජන: 7 රඳාගැනීම	500/=
ජන: 8 <u>ණයට විකුණුම්</u>	
වසන්තට	1,000/=
සුසන්තට	1,500/=
ජන: 9 විදුලි ගෙවීම්	1,200/=

පහත දෑ පිලියෙල කරන්න.

1. උපයෝගී පොත
2. ලෙජරයේ ගිණුම්
3. ශේෂ පිරිසැම පිලියෙල කරන්න.

උදාහරණ

මහානාම විසින් 2019/09/01 දින වෙළඳ ව්‍යාපාරයක් (සිල්ලර) ඇරඹීය. පළමු මාසය තුළ සිදුවූ ගනුදෙනු පහත පරිදි වේ.

2019 සැප්.

1. ප්‍රාග්ධනය වශයෙන් රු. 100,000/- යෙදවීම.
2. රු. 500,000/- බැංකුවේ තැන්පත් කර ජංගම ගිණුමක් විවෘත කරන ලදී.
3. රු. 100,000/- වෙස් පතක් දී ව්‍යාපාරයට යන්ත්‍රයක් මිලදී ගන්නා ලදී.
4. සිල්ලර බඩු අත්පිට ගැනුම් රු: 100,000/- කි.වෙස්පතකින් ගෙවීම් කරන ලදී.
5. සංචිත ණයට විකුණුම්
 - සහල් 1kg ක් රු: 60/- බැගින් 10kg.
 - සීනි 1kg ක් රු. 64/- බැගින් 5kg.
 - පිටි 1kg ක් රු. 60/- බැගින් 5kg.
 - මිරිස් 10kg ක් රු. 240/- බැගින් 1kg.
6. සේවක වැටුප් ගෙවූවා රු: 20,000/-
7. ගොඩනැගිලි කුලී ගෙවූවා රු: 50,000/-
8. ණයට ගැනුම් තරංගගෙන්
 - සහල් 1kg ක් රු. 60 බැගින් 50kg ගෝනි 2 ක්.
 - සීනි 1kg ක් රු. 60 බැගින් 60kg.
 - පිටි 1kg ක් රු. 60 බැගින් කිලෝ 50 ගෝනි 2
 - ලද වෙළඳ වට්ටම 5%
9. සංචිත විසින් හරවා ව්‍යුම්
 - මිරිස් 5kg ක් (බොල් මිරිස් තිබීම)
10. අත්පිට විකුණුම් රු.135,000/-කි. ඉන් රු.100,000/-ලැබුණේ වෙස්පතකිනි.
11. තරංගට හරවා යැවුම්
 - සීනි 20kg ක් (ජලය මිශ්‍ර වී තිබීම)
12. රු: 7,500/- පියවීමට තරංගට රු. 6,000/- ක වෙස්පතක් නිකුත් කළා.
13. රු: 5,000/- සුළු මුදල් භාරකරුට ලබා දුන්නා.
14. සංචිතගෙන් ලැබිය යුතු මුදල 10% ක වට්ටමකට යටත්ව වෙස්පතකින් ලැබුණා.
15. ලද සියළු වෙස්පත් බැංකු ගත කළා.
16. දුරකථන ගාස්තු රු. 9,000/- ගෙවීමට වෙස්පතක් නිකුත් කළා.
17. සුළු මුදල් භාරකරු පහත වියදම් සඳහා අදාළ ලියවිලි ප්‍රධාන මුදල් භාරකරුට ඉදිරිපත් කළා.
 - ගමන් වියදම් රු. 2,500/-

- තැපැල් වියදම් රු. 500/-
- සංග්‍රහ වියදම් රු. 500/-
- විවිධ වියදම් රු. 1,000/-

18. සුළු මුදල් අභිමය ප්‍රතිපූර්ණය කළා.

පහත දෑ පිලියෙල කරන්න.

1. සියලුම මූලික පොත්
2. ගනුදෙනු ලෙජරයට පිටපත් කරන්න.
3. ශේෂ පිරිසැම පිලියෙල කරන්න.

